

РЕШЕНИЕ

№ 502

гр. Видин, 27.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ВИДИН в публично заседание на тридесет и първи май през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Дияна Ив. Дамянова Цанкова

при участието на секретаря Полина П. Каменова
като разгледа докладваното от Дияна Ив. Дамянова Цанкова Гражданско дело № 20221320101911 по описа за 2022 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Предявени са обективно съединени иски с правно основание чл. 200 от Кодекса на труда /КТ/ и чл. 86 от Закона за задълженията и договорите /ЗЗД/ от М. Б. А., ЕГН ***** от с. Гъмзово, общ. Видин, обл. Видин против „ГИПС“ АД, ЕИК *****, обявено в несъстоятелност, адрес: с. Кошава, обл. Видин, представлявано от синдика Рангелова за осъждане на ответното дружество да заплати на ищеца 510 лв. – обезщетение за претърпени от ищеца вреди, произтичащи от необходимостта ежедневно да спазва хигиенно – диетичен режим/ХДР/, изразяващ се в средства за лечение и средства да приемане на усилена храна за периода от 01.07.2022г до 01.09.2022г представляваща сбор от следните суми 255лв. за разходите за спазването на ХДР през м. VII.2022г. и 255 лв. за разходите за спазването на ХДР за м.VIII.2022г., сумата 2,80лв.- обезщетение за забава, както следва: сумата 2,62лв за м.08.2022. от 01.08.2022г. до постъпването на исковата молба в съда на 07.09.2022г. и сумата 0,48лв. за м. 08.2022. от 01.09.2022г. до постъпването на исковата молба в съда на 07.09.2022г и законната лихва върху посочената сума от завеждане на исковата молба до издължаване на вземането.

Ищецът обосновава своята претенция като твърди, че страните са били в трудово правоотношение, като ищецът е бил назначен на длъжност „Миньор и подземен булдорезист“, в следствие на което ищецът е придобил професионални заболявания – „Хроничен бронхит“, „Белодробен емфизем“ и „Невритис нерви акустици билатералис-средна степен“, установени с Протокол № 15/08.12.1988г. на ДК, за което бил съставен и Акт за професионално заболяване № 17/1988г. Посочва също, че за да поддържа живота си ищецът е длъжен да спазва стриктно хигиенно-диетичен режим, като изразходва допълнителни средства за усилена храна и прием на непрекъснато поддържащи живота медикаменти в претендирания размер. От ответника е постъпил писмен отговор, с който оспорва иска по основание и размер със следните твърдения: че ищецът е работил в периода 1976-1978г. в

МОК“ Горубсо”, гр.Кърджали като подземен миньор, който рудник е признат за силиконоопасен, съгласно Протокол №25 от 14.12.1960г. на ХЕИ Кърджали и Заповед №180 от 20.12.1960г. на Горубсо, гр.Кърджали, с оглед на което твърди, че именно условията на работа там са станали причина ищецът да придобие заболяването, което сочи в исковата молба Твърди също, че в ответното дружество няма други работници, страдащи или диагностицирани със заболяването на ищеца и не е налице причинна връзка между условията на работа в „Гипс“ АД и заболяването на ищеца. Твърди се също, че ищецът е диагностициран с процесното заболяване през декември 1988г., т.е. преди повече от 30 години, като през този период същият е могъл да предприема лечения, които да не влошат състоянието му, както се твърди, а напротив - да подобрят същото, както и че видно от цитираното в исковата молба Експертно решение от 17.10.2012г. е видно, че лицето има множество други заболявания, различни от установените през 1988г. и не е установено, че тези заболявания са настъпили вследствие професионалното му такова от 1988г., а спазването на диетичен и медикаментозен режим касае всички негови други заболявания, а не само установеното професионално и респективно в този случай разходите, правени от лицето за спазването на съответен режим на хранене и закупуване на лекарства не са разходи само за професионалното му заболяване, дори да се счете, че и работата в „Гипс“ АД е допринесла за него, което те оспорват, а за всички други. Също така твърдят, че отпуснатата пенсия на лицето е формирана и с оглед професионалното му заболяване, като в тази връзка претендираните в исковата молба суми биха припокрили получаваните от лицето суми чрез пенсията му.

С протоколно определение от 31.05.2023г. ищецът е направил частичен отказ от претенцията по отношение на нейния размер, като след частичното прекратяване на производството по отношение на оттеглената част на иска за осъждане на ответника да заплати на ищеца сумата 13,75 лв. – обезщетение за претърпени от ищеца вреди, произтичащи от необходимостта ежедневно да спазва хигиенно – диетичен режим/ХДР/, изразяващ се в средства за лечение и средства да приемане на усилена храна за периода от 01.07.2022г до 01.09.2022г., представляваща сбор от следните суми : 6,81лв за разходите за спазването на ХДР през м. VII.2022г и 6,93лв за разходите за спазването на ХДР за м.VIII.2022г. и законната лихва върху посочената сума от завеждане на исковата молба до издължаване на вземането, същата се счита предявена за сумата от 496,26 лв. – обезщетение за претърпени от ищеца вреди, произтичащи от необходимостта ежедневно да спазва хигиенно – диетичен режим/ХДР/, изразяващ се в средства за лечение и средства да приемане на усилена храна за периода от 01.07.2022г до 01.09.2022г представляваща сбор от следните суми 248,07лв. за разходите за спазването на ХДР през м. VII.2022г. и 248,19 лв. за разходите за спазването на ХДР за м.VIII.2022г., сумата 2,80лв.- обезщетение за забава, както следва: сумата 2,62лв за м.VIII.2022. от 01.09.2022г. до постъпването на исковата молба в съда на 07.09.2022г. и сумата 0,48лв. за м. VIII.2022. от 01.09.2022г. до постъпването на исковата молба в съда на 07.09.2022г и законната лихва върху посочената сума от завеждане на исковата молба до издължаване на вземането.

В съдебното заседание ищецът се представлява от неговия процесуален представител – адв. Анжела Милева – АК – Видин, която поддържа исковата претенция и моли същата да бъде уважена.

В съдебно заседание ответното дружество не изпраща представител и не изразява становище.

Съдът, след като взе предвид изложеното в исковата молба и като прецени събраните доказателства в съвкупност и поотделно, намира за установено следното:

Видно от приетото по делото удостоверение от 19.06.2001г., издадено от ответното дружество, ищецът е работил в него на длъжност „Подземен копач“ за периода от 29.09.1978г. до 17.01.1979г., „Подземен миньор“ за периода от 18.04.1984г. до 18.02.1986г. и „Подземен булдозерист“ за периода от 18.02.1986г. до 10.12.1988г., което обстоятелство не се оспорва и от ответника. От приетите по делото Протокол № 15/08.12.1988г. на ДК и Акт за професионално заболяване № 17/1988г. се установява, че ищецът е получил професионално заболяване „Брохиалис хроника емфизема пулмоно невригис нерви акустици билатералис, средна степен“, а от приетото по делото ЕР № 1503 от 169/17.10.2012г. на ТЕЛК за общи и професионални заболявания при УБ-МБАЛ”Св. Иван Рилски” ЕАД гр. София, се установява, че при направеното преосвидетелстване е определена 52% трайна неработоспособност поради общо заболяване и 60% трайна неработоспособност за полученото професионално заболяване „Хроничен бронхит, усложнен с белодробен емфизем с голяма давност и изразени функционални промени от страна на дишането, „Неврит на слуховите нерви” с пожизнен срок на инвалидност. С обсъдените от съда писмени доказателства ищецът доказва твърденията си за наличие на посоченото професионално заболяване, както и че същото е вследствие на работата му при ответника. По делото са ангажирани и гласни доказателства с разпита на допуснатите му свидетели. – Банеа – Мария – съпруга и Миролетка Загарянова – сестра, с разпита на които се установява, че във връзка с белодробното му заболяване пие лекарства ежедневно, ползва помпичка, както и че спазва специална диета, като се храни на специален хранителен режим, което изисква и повече средства. Съдът кредитира показанията на разпитаните свидетели, макар същите да са негови роднини, като логично дадени и непротиворечиви с останалия доказателствен материал по делото. Здравословното състояние на ищеца във връзка с професионалните му заболявания и необходимостта от ежедневен прием на лекарства за процесния период се установява и от приетата по делото справка, изготвена от личния лекар на ищеца – д-р Цеца Стоянова Георгиева от 14.03.2023г., в която е посочено какви лекарства е следва да приема ищеца през исковия период, както и че ищецът има постоянни оплаквания заради заболяването на белите дробове. По делото е назначена и изслушана съдебно-икономическа експертиза, заключението на която не е оспорено от страните и е прието от съда, изготвена въз основа на дадената от личния лекар на ищеца информация за редовния прием на лекарства, като вещото е дало заключение, че ежемесечния разход за лекарства на ищеца и разходи за консумативи възлиза на 101,10 лева или за исковия период - 202,20 лева. Вещото лице е дало и заключение за необходимите средства за спазване на ХДР на ищеца заради заболяването му, като за база е взело предвид представените по делото писмени документи относно приема на усиливаща диета № 11 и цените на храните в НСИ за исковия период. Заключението на вещото лице е, че за исковия период общата стойност на хранителните продукти, необходими за спазване на ХДР, възлиза на 294.06 лева.

При така установената фактическа обстановка, съдът приема от правна страна следното:

За причинени вреди на работник от трудова злополука или професионална

болест, отговорността на работодателя, съгласно разпоредбата на чл. 200, ал. 1 от КТ може да бъде ангажирана, когато вредите са причинили временна неработоспособност, трайна неработоспособност над 50% или смърт. Отговорността на ответника по чл. 200 от КТ е отговорност за причинени на работника вреди – имуществени и неимуществени, които са пряка и непосредствена последица от увреждането. В настоящия случай се претендират имуществени вреди, произтичащи от ежедневната необходимост за спазване на хигиенно – диетичен режим и прием на животоподдържащи медикаменти. За да бъде уважен искът по чл. 200 КТ ищецът следва да докаже в условията на главно и пълно доказване наличие на твърдяното професионално заболяване през исковия период; размерът на трайно намалената работоспособност през този период, размерът на претендираните имуществени вреди за периода, както и причинна връзка между професионалното заболяване и претендираните вреди. Професионалният характер на заболяването на ищеца е установено с Протокол №15/08.12.1988г. и с Акт за професионално заболяване №17/1988г. С приетото и обсъдено от съда удостоверение от 19.06.2001г., издадено от ответното дружество, същото е направило признание, че ищецът е работил при него именно в периода на установяване на професионалното заболяване. Безспорно в процеса бе установено, че ищецът след дългогодишна работа в ответното дружество е получил професионално заболяване „Брохиалис хроника емфизема пулмоно невригис нерви акустици билатералис, средна степен“. Установено е също, че това професионално заболяване е довело до трайна нетрудоспособност над 50 на сто като са се появили и усложнения. В следствие на професионалното заболяване и неговите усложнения е необходимо ищецът да спазва специален диетичен режим, изразяващ се в приемането на усилена храна със завишаване на дневните калории с 25 %, както е необходим и непрекъснат прием на животоподдържащи медикаменти. Изразходването на средства за набавянето на усилена храна и животоподдържащи медикаменти се явява имуществена вреда, която ищецът търпи за периода от 01.07.2022г. до 01.09.2022г. От разпита на разпитаните по делото свидетел Е. се установи, че ищецът спазва хигиенно-диетичен режим, свързан с прием на определени храни, както и приема ежедневно лекарства. Всичко това е свързано с допълнителни разходи. От съдебно-икономическата експертиза, се установява, че размерът на необходимите средства за прием на лекарства, свързани с професионалното заболяване и неговите усложнения, както и за спазване на ХДР за периода от 01.07.2022г. до 01.09.2022г. възлиза на сумата в общ размер на 496,26 лева, както следва – сумата 248,07 лв. за месец юли 2022г. и 248,19 лв. за м. август 2022г., поради което исковата претенция се явява основателна и доказана и като такава същата следва да се уважи.

Върху пресъдените суми като обезщетение за вреди от професионално заболяване или трудова злополука по чл. 200 КТ се дължи законната лихва върху тези суми не от датата на исковата молба, а от датата на увреждането. Обективната отговорност по чл. 200 КТ не изключва приложението на разпоредбите на чл. 84, ал. 3 ЗЗД още повече, че в КТ няма конкретен текст за размера на дължимите се лихви, а самата разпоредба на чл. 200 КТ изисква наличие на вреда - професионално заболяване или трудова злополука. След като се касае до претърпени от работника вреди, лихвата върху дължимата се сума се събира от момента на увреждането. С оглед на горното, на ищеца ще следва да се присъди и претендираното обезщетение за забава в общ размер на сумата 2,80лв., както следва: сумата 2,62лв за м.07.2022. от 01.08.2022г. до

постъпването на исковата молба в съда на 07.09.2022г. и сумата 0,48лв. за м. 08.2022. от 01.09.2022г. до постъпването на исковата молба в съда на 07.09.2022г.

С оглед на горното, ответното дружество ще следва да бъде осъдено да заплати на ищеца обезщетение за претърпените имуществени вреди, настъпили в резултат на полученото професионално заболяване „Брохиалис хроника емфизема пулмоно невригис нерви акустици билатералис, средна степен“, произтичащи от необходимостта за ежедневно спазване на ХДР, за което се налага изразходване на допълнителни средства за усилена храна и ежедневен прием на животоспасяващи и животоподдържащи лекарства и лечение в размер общо на сумата 496,26 лева, както следва – сумата 248,07 лв. за месец юли 2022г. и 248,19 лв. за м. август 2022г., сумата 2,62лв. – обезщетение за забава върху обезщетението за м.07.2022., считано от 01.08.2022г. до постъпването на исковата молба в съда на 07.09.2022г. и сумата 0,48лв. . – обезщетение за забава върху обезщетението за м.08.2022.от 01.09.2022г. до постъпването на исковата молба в съда на 07.09.2022г., както и законната лихва за забава върху обезщетенията от предявяване на исковата молба в съда – 07.09.2022г. до изплащане на вземането.

С исковата молба е направено искане от ищеца за допускане на предварително изпълнение на решението, за което съдът намира следното: При условията на чл. 242, ал. 1 ГПК съдът постановява предварително изпълнение на решението, когато присъжда издръжка, възнаграждение и обезщетение за работа. Не всяко обаче от обезщетенията по глава X-та от Кодекса на труда, дължащо се по повод трудово правоотношение е обезщетение за работа по смисъла на чл. 242, ал. 1 ГПК. Вземанията по чл. 242, ал. 1 ГПК, за които е предвидено предварително изпълнение са от категория, обезпечаваща посрещане на ежедневни нужди, свързани с обезпечаване нормалното съществуване на индивида. /Определение № 485 от 30.07.2010 г. на ВКС по ч. гр. д. № 351/2010 г., IV г. о., ГК/. В конкретния случай, вземането на ищеца произтича от необходимостта да разходва допълнителни средства за лечение и ХДР за нормалното му съществуване, тъй като същите са наложителни с оглед полученото професионално заболяване. Поради това и на основание чл. 242, ал. 1 от ГПК ще следва да се допусне предварително изпълнение на решението.

С оглед изхода на делото и на основание чл.78, ал.1 ГПК на ищеца ще следва да бъдат присъдени разноски. В случая ищецът е направил искане за пресъждане на разноски за заплатено адвокатско възнаграждение в размер на 300 лева, за което е представил списък за разноски по чл. 80 ГПК и е ангажирал доказателства, че ги е сторил – договор за правна защита и съдействие от 26.08.2022г., в който е договорено възнаграждение в размер на 300 лв. за осъществяване на процесуално представителство по делото и е посочено, че договореното възнаграждение е платено в брой, поради което ответникът следва да бъде осъден да заплати направените разноски от ищеца за адвокатско възнаграждение в размер на 300 лева
Ответникът ще следва да бъде осъден да заплати по сметка на ВРС и сумата от 50.00 лева, представляваща дължима държавна такса и сумата от 100 лева, представляваща възнаграждение за вещо лице.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА “ТИПС” АД, ЕИК ***** със седалище и адрес на управление: с. Кошава, обл. Видин да заплати на М. Б. А., ЕГН ***** от с. Гъмзово, обл. Видин на основание чл. 200 КТ сума в общ размер на 496,26 лева/четиристотин деветдесет и шест лева и двадесет и шест стотинки/, както следва – сумата 248,07 лв./двеста четиридесет и осем лева и седем стотинки/ за месец юли 2022г. и сумата 248,19 лв. /двеста четиридесет и осем лева и деветнадесет стотинки/ за м. август 2022г., представляваща обезщетение за претърпените имуществени вреди, настъпили в резултат на полученото професионално заболяване „Брохиалис хроника емфизема пулмоно невригис нерви акустици билатералис, средна степен“, произтичащи от необходимостта за ежедневно спазване на ХДР, за което се налага изразходване на допълнителни средства за усилена храна и лечение, на основание чл. 86 ЗЗД сумата 2,62лв./два лева и шестдесет и две стотинки/ – обезщетение за забава върху обезщетението за м.07.2022., считано от 01.08.2022г. до постъпването на исковата молба в съда на 07.09.2022г. и сумата 0,48лв./четиридесет и осем стотинки/ – обезщетение за забава върху обезщетението за м.08.2022.от 01.09.2022г. до постъпването на исковата молба в съда на 07.09.2022г., законната лихва за забава върху обезщетенията от предявяване на исковата молба в съда – 07.09.2022г. до изплащане на вземането, както и на основание чл.78, ал.1ГПК сторените в производството разноски за адвокатско възнаграждение в размер на 300/триста/ лева, които суми да бъдат заплатени по банкова сметка IBAN BG69UNCR76301019795015, „ УНИКРЕДИТ БУЛБАНК“ АД, титуляр адв. Анжела Георгиева Милева - Паскалева.

ОСЪЖДА “ТИПС” АД, ЕИК ***** със седалище и адрес на управление: с. Кошава, обл. Видин да заплати по сметка на Районен съд-гр.Видин сумата 50.00/петдесет/ лева, представляваща дължима държавна такса и сумата 100/сто/ лева, представляваща възнаграждение за вещо лице.

ДОПУСКА на основание чл. 242, ал. 1 от ГПК предварително изпълнение на решението по отношение на присъденото обезщетение, като решението в тази част подлежи на обжалване с частна жалба пред Окръжен съд – гр. Видин в едноседмичен срок от връчването му.

Решението подлежи на въззивно обжалване пред Окръжен съд – гр. Видин в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Видин: _____